

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 103/25

V Lucemburku dne 1. srpna 2025

Rozsudek Soudního dvora ve spojených věcech C-758/24 | [Alace] a C-759/24 | [Canpelli]¹

Mezinárodní ochrana: označení třetí země za „bezpečnou zemi původu“ musí být možné podrobit účinnému soudnímu přezkumu

Státnímu příslušníkovi třetí země může být ve zrychleném řízení na hranicích zamítnuta žádost o mezinárodní ochranu, pokud je země jeho původu členským státem označena za „bezpečnou“. Soudní dvůr upřesnil, že toto označení může být provedeno legislativním aktem pod podmínkou, že tento akt může podléhat účinnému soudnímu přezkumu týkajícímu se splnění hmotněprávních kritérií stanovených unijním právem. Zdroje informací, z nichž toto označení vycházelo, musí být přístupné žadateli a vnitrostátnímu soudu. Členský stát nicméně nesmí zařadit zemi na seznam bezpečných zemí původu, pokud tato země neposkytuje dostatečnou ochranu všem svým obyvatelům.

Podle směrnice 2013/32/EU² mohou členské státy urychlit posuzování žádostí o mezinárodní ochranu a vést je na hranicích, pokud tyto žádosti pocházejí od státních příslušníků třetích zemí považovaných za země, které poskytují dostatečnou ochranu. V Itálii se toto označení třetích zemí za „bezpečné země původu“ provádí od října 2024 prostřednictvím legislativního aktu. Podle tohoto aktu je v Itálii za takovou „bezpečnou zemi původu“ považován Bangladéš.

V tomto kontextu byli dva bangladéští státní příslušníci, kteří byli zachráněni na moři italskými orgány, přemístěni podle protokolu Itálie-Albánie³ do zajišťovacího zařízení v Albánii, kde podali žádost o mezinárodní ochranu. Jejich žádost byla ve zrychleném řízení na hranicích posouzena italskými orgány, které ji zamítly jako neopodstatněnou z důvodu, že jejich země původu je považována za „bezpečnou“.

Žadatelé napadli zamítavé rozhodnutí u soudu prvního stupně v Římě, který se obrátil na Soudní dvůr za účelem objasnění uplatňování pojmu „bezpečná země původu“ a povinnosti členských států v oblasti účinného soudního přezkumu. Předkládající soud tvrdí, že legislativní akt z října 2024 na rozdíl od předchozího režimu neupřesňuje zdroje informací, z nichž italský zákonodárce vycházel při posuzování bezpečnosti země. Žadatel i soudní orgán jsou tedy podle předkládajícího soudu zbaveni možnosti zpochybnit a přezkoumat legalitu takové domněnky bezpečnosti, a to zejména prostřednictvím ověření původu, autority, spolehlivosti, relevance, aktuálnosti a úplnosti těchto zdrojů.

Soudní dvůr odpověděl, že **unijní právo nebrání tomu, aby členský stát označil prostřednictvím legislativního aktu třetí zemi za bezpečnou zemi původu pod podmínkou, že toto označení může podléhat účinnému soudnímu přezkumu.** Tento přezkum se musí týkat splnění hmotněprávních podmínek pro takové označení, které jsou stanoveny v příloze I směrnice, zejména v případě podání žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o azyl v rámci zrychleného řízení uplatňovaného na státní příslušníky takto označených zemí.

Soudní dvůr rovněž zdůraznil, že **zdroje informací, na kterých je takové označení založeno, musí být dostatečně přístupné jak pro žadatele, tak pro příslušný soud.** Cílem tohoto požadavku je zaručit účinnou soudní ochranu, která žadateli umožní účelně uplatnit svá práva a vnitrostátnímu soudu vykonat v plném rozsahu svůj přezkum. Při ověření, zda takové označení splňuje podmínky stanovené v příloze I směrnice, soud mimoto

může zohlednit informace, které sám získal, pod podmínkou, že ověří jejich spolehlivost a poskytne oběma účastníkům řízení příležitost se k těmto dodatečným informacím vyjádřit.

Konečně Soudní dvůr upřesnil, že až do vstupu v platnost nového nařízení, které nahradí nyní použitelnou směrnici, **členský stát nemůže označit za „bezpečnou“ zemi původu třetí zemi, která ve vztahu k určitým kategoriím osob nesplňuje hmotněprávní podmínky pro takové označení.** Nové nařízení⁴, které umožní stanovit výjimky pro takové jasně identifikovatelné kategorie osob, bude použitelné ode dne 12. června 2026, ale unijní normotvůrce může stanovit dřívější datum.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění rozsudku, a případně jeho shrnutí](#), jsou zveřejněny na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Traian Moga ☎ (+352) 4303 3732.

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

[Zde](#) naleznete informační video předsedy Soudního dvora Evropské unie k rozsudku.

Zůstaňte ve spojení!

¹ Názvy projednávané věci jsou fiktivní. Neodpovídají skutečným jménům žádné ze zúčastněných stran.

² [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU](#) ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „směrnice“).

³ Protokol mezi Itálií a Albánií, uzavřený v Římě dne 6. listopadu 2023 a ratifikovaný zákonem č. 14 ze dne 21. února 2024, zřizuje zajišťovací a repatriační zařízení zřízené na albánském území, ale pod italskou jurisdikcí. Toto zařízení je určeno žadatelům o mezinárodní ochranu a umožňuje uplatňování zrychleného řízení na hranicích, které se uplatňuje na státní příslušníky zemí považovaných za bezpečné.

⁴ [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2024/1348](#) o zavedení společného řízení o mezinárodní ochraně v Unii a o zrušení směrnice 2013/32/EU.